

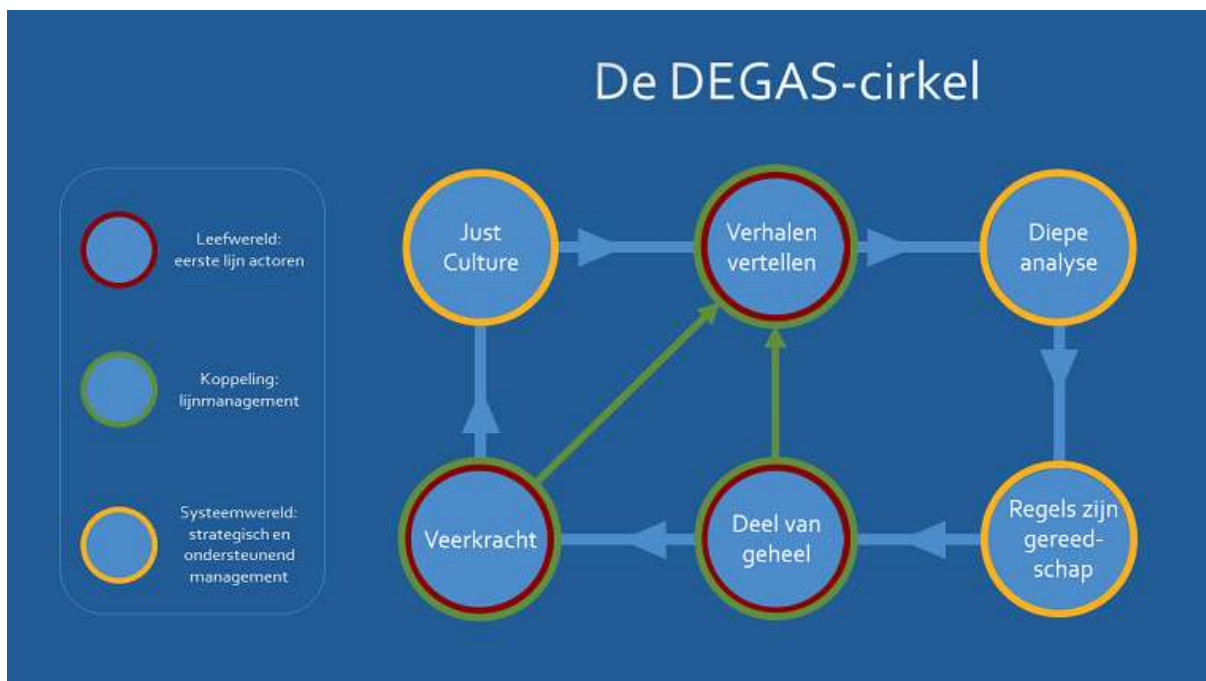
Tool 2: Quick Scan: Stellingen gapanalyse Just Culture

Inleiding

Deze stellingen zijn bedoeld om in je bedrijf met de mensen die het risicovolle werk doen (en daarmee ook het grootste risico op een ongeval lopen) het gesprek aan te gaan over Just Culture.

Het perspectief van de werkvloer staat centraal en luisteren & doorvragen helpen om de dialoog gestalte te geven (bouwsteen 'verhalen vertellen'). Vraag om voorbeelden c.q. concrete situaties. Ook kan het helpen om te vragen naar wat er nu goed gaat en wat er per bouwsteen verbeterd kan worden.

Het kan helpen om in het gesprek een recente lastige situatie dan wel (bijna) ongeval als referentiepunt te gebruiken.

Bevraag ten minste zes mensen vanuit verschillende vakgebieden (operations, maintenance en projects). Maak van elk gesprek een kort verslag dat je kunt gebruiken als reality check bij de Just Culture gapanalyse workshop.

Quick Scan: Stellingen gapanalyse

Bouwsteen 1: Just Culture

- Mensen die afwijkingen, ongevallen en bijna ongevallen eerlijk melden, hoeven niet bang te zijn voor disciplinerende maatregelen of reputatieschade.
- Als wij melden, krijgen wij altijd feedback t.a.v. wat er met hun melding wordt gedaan.
- Het is voor ons duidelijk wat in ons bedrijf de grens tussen gewenst en ongewenst (bonafide en malafide) veiligheidsgedrag is.

Bouwsteen 2: Verhalen vertellen

- Het vertellen van het verhaal achter een voorval (afwijking van de regel, fout of (bijna) ongeval) is onderdeel van onze cultuur.
- In werkoverleg of in speciale bijeenkomsten besteden we tijd aan het uitwisselen van ervaringen met afwijkingen en (bijna) ongevallen.
- Als mensen het eerlijke verhaal vertellen, wordt hiervan geleerd en volgen er acties om een volgende keer problemen te voorkomen.

Bouwsteen 3: Diep(t)e analyse

- Als van regels wordt afgeweken, zoeken we eerst naar waarom dat nodig was (basisoorzaken).
- Onze mensen zijn uitgebreid getraind om diepteonderzoek te doen naar de oorzaken van afwijkingen, ongevallen en bijna ongevallen.
- Alle betrokkenen worden in staat gesteld om weerwoord te geven als er eenmaal een analyse op papier staat.

Bouwsteen 4: Regels als gereedschap

- Regels komen tot stand in overleg met alle betrokkenen.
- Regels zijn geen doel op zich, we bekijken regelmatig wat we nodig hebben.
- We zijn als medewerkers getraind aan de hand van een werkbaar instrumentarium om beredeneerd af te kunnen wijken van regels en procedures als de omstandigheden daarom vragen.

Bouwsteen 5: Deel van het geheel

- Wij vinden veiligheid belangrijk, maar wegen dat zorgvuldig af tegen andere belangen.
- Onze collega's in de voorbereiding van het werk zoals sales, engineering, planning en werkvoorbereiding helpen ons om ons werk veilig te kunnen uitvoeren.
- Leidinggevenden zijn beschikbaar om moeilijke afwegingen tussen veiligheid en bijvoorbeeld 'het werk afkrijgen' te bespreken.

Bouwsteen 6: Veerkracht

- Wij zijn getraind in het omgaan met risicoscenario's in veranderende, onverwachte omstandigheden en bij tegenslag.
- Wij zijn alert op 'kleine aanwijzingen die duiden op een verhoogd risico' (early warning signals) en weten hoe we moeten reageren als wij dingen zien die mogelijk veiligheid of andere cruciale aspecten van de bedrijfsvoering kunnen verstoren.
- Bij onverwachte situaties kunnen we als vakmensen terugvallen op goed werkende checklists, teamwork en hulpbronnen die in de organisatie beschikbaar zijn.